

Landsbygdsutveckling
Maria Ek
Telefon 010 224 92 45
Maria.ek@lansstyrelsen.se

Enheten för hållbar landsbygdsutveckling
Näringsdepartementet
Regeringskansliet

För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd (SOU 2017:1)

Länsstyrelsen i Västmanlands län har mottagit rubricerat slutbetänkande från den parlamentariska landsbygdskommittén på remiss, och redovisar nedanstående remissvar.

Länsstyrelsen anser att betänkandet i sin helhet är väl genomarbetat. Den övergripande ambitionen beskrivs vara att presentera ett förslag på en sammanhållen politik för landsbygdernas utveckling som syftar till optimism och framtidstro i hela Sverige. Betänkandets arbete har utgått från tre övergripande perspektiv:

Likvärdiga förutsättningar för medborgarna att arbeta, bo och leva i landsbygderna.

Öka landsbygdernas förmåga att ta till vara förutsättningarna för företagsamhet och sysselsättning på ett långsiktigt hållbart sätt.

Öka landsbygdernas möjligheter att bidra till en positiv utveckling av samhällsekonomin.

Perspektiven har lett fram till det övergripande målet ”En livskraftig landsbygd med likvärdiga möjligheter till företagande, arbete, boende och välfärd”. Målet gäller för landsbygdens utveckling i 30 år. Betänkandets resultat består av 75 konkreta förslag till åtgärder inom åtta olika politikområden. Till varje politikområde finns mål, åtgärder, förväntade effekter och konsekvenser angivna.

Sammanfattningsvis tillstyrker Länsstyrelsen i Västmanland förslaget men vill lyfta fram några konkreta synpunkter.

Omvärld

Mycket av den utveckling som idag sker i vår landsbygd är beroende av den politik som EU bedriver och den inriktning som framhålls inom de EU finansierade fonderna som riktas till landsbygden. Länsstyrelsen i Västmanland anser att det i betänkandet saknas en analys av detta faktum och att en konsekvensanalys borde mynna ut i en förändring och utveckling av fler konkreta åtgärder för hur Sverige ska få största möjliga nytta av gemenskapens landsbygds politik.

Regelförenkling

För att öka den svenska livsmedelsproduktionen behövs en förenkling av och en attitydförändring till våra regelsystem, för att mera komma i samklang med våra konkurrentländer. Den offentliga upphandlingslagen är till stora delar bra, men kan ibland vara konkurrenshämmande, framförallt för mindre företag.

Regelförenklingar måste även få genomslag i praktiken. Som exempel kan nämnas att bygglovslagstiftningen för jordbrukens ekonomibyggnader inte har ändrats, men kraven upplevs av näringen som skärpta. Det är viktigt att verka för en långsiktigt hållbar utveckling och värna vår miljö men upplevelsen är att olika miljökrav ibland kan vara begränsade.

Öar utan fast förbindelse

För lite av åtgärderna riktas till den del av Sveriges glesbygd som består av öar utan fast förbindelse. I Västmanland, till exempel, finns inte någon fiskare eller jordbrukare kvar på öarna i Mälaren.

Tillgång till kapital

Robotisering och accelererande strukturomvandling i jordbruket sätter fokus på tillgängligt kapital för nyinvesteringar. Det är inte bara i de glesa och eller mycket glesa landsbygdskommunerna situationen med utbudet av tillgängligt kapital är begränsade. Det är även svårt för expansiva jordbrukare att finansiera stora utbyggnader för produktion i tätortsnära landsbygd. Länsstyrelsen i Västmanland anser att utbudet av tillgängligt kapital för investeringar som bidrar till utveckling på landsbygden generellt behöver utvecklas och bli mer tillgängligt.

Kunskap och kompetens

Det är viktigt att säkerställa kompetensförsörjningen för att bidra till utveckling i hela landet, därför bifalls starkt förslaget till regionala satsningar av utbildningscentra för högre utbildning. Det vore även framgångsrikt om regionala satsningar inom forskning kunde knytas till dessa utbildningscentrum eller andra regionala "gröna" kluster. I Västmanland finns Skogsmästarskolan, Sveriges Lantbruksuniversitet, där det idag bedrivs forskning inom hållbart skogsbruk och landsbygdsutveckling bland annat i Skinnskatteberg. Här kan ytterligare utveckling ske som bidrar till regionalt kluster för forskning inom fler anknytande områden.

Bredband

En väl fungerande infrastruktur är mycket viktigt för landsbygdens utveckling. Att utbyggnaden och tillgången till bredband sker i den takt som befintlig målsättning anger är avgörande för en väl fungerande infrastruktur på landsbygden. Samtidigt behövs ännu mera resurser för att nå målsättningen. Dessutom behövs nya metoder för bredbandsutbyggnad. Det finns goda exempel från genomförda

innovationsupphandlingar som borde spridas till hela landet. Resurser till bredbandsutbyggnad skulle med fördel kunna gå direkt till länsstyrelserna som har kunskap och kännedom om länens behov. På så vis skulle högre effektivitet nås och administrativa kostnader minskas.

Riksstressen

För närvarande är Riksstresseutredningen ute på remiss. Inom detta område hänvisar Länsstyrelsen i Västmanlands län till sitt yttrande över utredningen.

Landsbygdsdelegationer

Förslaget med landsbygdsdelegationer som ges befogenheter i form av en förordning som leds av respektive läns landshövding är bra. Det finns redan idag nätverk och grupperingar som naturligt kan utvecklas till dessa delegationer och bilda en arena för landsbygdsutveckling.

Leader metoden

Det är ett mycket bra förslag att Leader metoden görs rikstäckande.

Som i inledningen redan sagts, så finner Länsstyrelsen i Västmanland att slutbetänkandet från Landsbygdskommittén utgör en stabil grund för en sammanhållen politik för Sveriges landsbygder för arbete, hållbar tillväxt och välfärd. Med de kommentarer som ovan presenteras tillstyrks förslaget.

I ärendets slutliga handläggning där landshövding Minoo Akhtarzand har beslutat, och avdelningschef Maria Ek varit föredragande har en grupp handläggare samt länsråd Ulrica Gradin deltagit.

Minoo Akhtarzand

Maria Ek